

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/20/2013
Identifikačné číslo spisu:	5005010029
Dátum vydania rozhodnutia:	21.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5005010029.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Igora Burgera, JUDr. Emila Bdžocha, JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Libora Duľu, na neverejnom zasadnutí 21. januára 2015 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Ing. T. W., pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 3T 5/2005, prerokoval dovolanie, ktoré podal obvinený Ing. T. W., prostredníctvom obhajcu JUDr. Igora Müllera, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. marca 2013, sp. zn. 1 To 9/2012, a takto

rozhodol:

. Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného Ing. T. W. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 21. mája 2012, sp. zn. 3T 5/2005, bol obvinený Ing. T. W. uznaný za vinného z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. zák.“) na tom skutkovom základe, že

ako konateľ obchodných spoločností V. J., s. r. o. S., W. J., s. r. o. S., W. L., s. r. o. S. a W. K., s. r. o. S., zaoberajúcich sa predajom osobných motorových vozidiel zn. SEAT, Suzuki, Mazda a Volvo, uzatvoril s leasingovou spoločnosťou K. C. P., a. s. Q. rámcové zmluvy a dodatky č. 1, 2 a 4 k nim, v rámci ktorých bolo tiež dohodnuté poskytovanie zálohových platieb spoločnosťou K. C. P., a. s. uvedeným spoločnostiam do výšky 2 mil. Sk, pričom poskytnuté zálohové platby sa uvedené spoločnosti zaviazali zúčtovať vždy do jedného mesiaca odo dňa poskytnutia zálohy, ktorú podmienku si spoločnosť V. J., s. r. o. B. X, S. plnila do 29. novembra 2000, spoločnosť W. J., s. r. o. B. X, S. do 31. augusta 2000, spoločnosť W. L., s. r. o. B. X, Žilina do 24. augusta 2000 a spoločnosť W. K., s. r. o. B. X, S. si uvedenú povinnosť plnila do 18. apríla 2000, v nasledujúcom období v presne nezistených dňoch po doplnení zálohových platieb na stanovený limit spoločnosťou K. C. P., a. s. si spoločnosti V. J., s. r. o., W. J., s. r. o., W. L., s. r. o., W. K., s. r. o. S. zverené finančné prostriedky ponechali bez toho, aby ich kompenzovali dodaním osobných motorových vozidiel poskytovateľovi zálohových platieb a tieto nevrátili ani prevodom finančných prostriedkov, ale Ing. T. W. ako konateľ uvedených

spoločností rozhodol o ich použití na prevádzkové potreby predmetných spoločností, čím obchodnej spoločnosti K. C. P., a. s. so sídlom na W. M. X, Q. spôsobil škodu vo výške najmenej 6.625.123 Sk (219.914 Eur), ktorá bola čiastočne v sume 4.000.000 Sk uhradená 30. júna 2003.

Krajský súd mu za tento trestný čin uložil podľa § 248 ods. 5, § 40 ods. 1, § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinného do 1. januára 2006, odkázal právneho nástupcu poškodenej strany K. C. P., a. s., W. M. X, E. C. P., a.s., U. X/A, Q. s nárokom na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Rozsudok špecializovaného trestného súdu podľa § 139 ods. 1 písm. b/ alinea cc/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. por.“) nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 13. marca 2013, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 1 To 9/2012, podľa § 256 Tr. por. odvolania obvineného a krajského prokurátora zamietol. Uznesenie odvolacieho súdu bolo obvinenému a jeho obhajcovi, JUDr. Igorovi Müllerovi, doručené 28., resp. 30. mája 2013.

Krajský súd predložil 26. novembra 2013 najvyššiemu súdu dovolanie, ktoré podal obvinený prostredníctvom obhajcu na súde prvého stupňa 21. októbra 2013, proti uzneseniu najvyššieho súdu z 13. marca 2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 21. mája 2012, z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por. Uviedol, že vo veci konajúce súdy sa nevysporiadali so zásadou ultima ratio a existenciou škody a ich nesprávnou aplikáciou došlo k porušeniu práva na obhajobu zásadným spôsobom. Namietal nenaplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu sprenevery (absencia trvalého prospechu, subjektívnej stránky trestného činu, spôsobenia škody).

Prokurátor sa v zmysle § 376 Tr. por. vyjadril, že konanie obvineného napĺňa znaky trestného činu sprenevery. Skutková podstata trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. nie je viazaná na vznik prospechu, ale na spôsobenie trestnoprávne relevantnej škody, ktorá obchodnej spoločnosti K. C. P., a. s. objektívne vznikla. Súdy jasne a zrozumiteľne vysvetlili, prečo nemohla byť aplikovaná zásada ultima ratio aj vo vzťahu k bodu 3 obžaloby. Dovolateľom deklarované zásadné porušenie práv na obhajobu nebolo odôvodnené.

Dovolací súd (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§368 ods. 1, ods. 2 písm. h/, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 Tr. por.). Dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Napriek tomu najvyšší súd dospel k záveru, že je potrebné na neverejnom zasadnutí (§ 382 písm. c/ Tr. por.) ho odmietnuť, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody podľa § 371 Tr. por. (§ 567j ods. 7 Tr. por.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších (mimoriadnych) procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Úlohou dovolacieho súdu je posúdiť, či námietky dovolateľa obsahovo napĺňajú niektorý z uplatnených dovolacích dôvodov.

Nakoľko dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podať dovolanie, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Obvinený ako dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý predpokladá, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Namietal, že súdy nesprávne právne kvalifikovali jeho konanie ako

trestný čin, hoci žiadny trestný čin nespáchal. Súd sa nedostatočne vysporiadali so zásadou ultima ratio, s absenciou subjektívnej stránky trestného činu, ako aj s konkludentným súhlasom poškodeného v zmysle § 15b Tr. zák. Spoločnosti K. C. P., a.s. nespôsobil škodu, pretože táto kategória je podriadená obchodno záväzkovému právu.

V rámci dovolacieho konania nie je možné preskúmať opodstatnenosť námietky obvineného týkajúcej sa súhlasu poškodeného v zmysle § 15b Tr. zák., pretože smeruje ku skutkovým zisteniam, ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd skúmať a meniť. K tvrdeniu obvineného, že v trestnom konaní nebola dostatočne preukázaná subjektívna stránka trestného činu, dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 1/2011 pod č. 3, podľa ktorého dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemôže napĺňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t.j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

V intenciách § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd skúmal, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

Podľa § 248 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 trestný čin sprenevery spácha ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú.

Podľa § 248 ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

Objektom tohto trestného činu je vlastníctvo veci a predmetom útoku je cudzia vec, ktorá bola páchatel'ovi zverená.

Zverenou vecou sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel' na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť. Vec je zverená páchatel'ovi, ak je mu odovzdaná do faktickej moci (do držby) s tým, aby s vecou nakladal určitým spôsobom.

Páchatel' si prisvojí vec, ktorá mu bola zverená, ak s ňou naloží v rozpore s účelom, na ktorý mu bola cudzia vec daná do opatrovania alebo do dispozície, a to spôsobom, ktorý marí základný účel zverenia.

Z obsahu spisu je zrejmé, že skutok, ktorý bol ustálený súdmi v pôvodnom konaní, napĺňa základné znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery. Obvinený ako konateľ obchodných spoločností V. J., s. r. o. S., W. J., s. r. o. S., W. L., s. r. o. S. a W. K., s.r.o. S. v rozpore s rámcovými zmluvami a ich dodatkami, ktoré mal uzatvorené s leasingovou spoločnosťou K. C. P., a.s. Q., rozhodol o použití zálohových platieb na prevádzkové potreby uvedených spoločností, čím spôsobil škodu leasingovej spoločnosti vo výške najmenej 6.625.123 Sk (219.914 Eur).

V konečnom dôsledku nie je dôvodná ani námietka argumentujúca zásadou chápania trestnej represie ako "ultima ratio". Podľa dovolateľa sú OČTK a súdy povinné posúdiť možnosti aplikácie inštitútov iných právnych odvetví, dôsledne odlišiť občianskoprávne, resp. obchodnoprávne vzťahy od trestnej činnosti.

Obchodnoprávny vzťah má vlastný právny rámec určený ustanoveniami Obchodného zákonníka a v jeho zmysle (§ 1 ods. 2) subsidiárne aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ak však konaním fyzickej osoby v priebehu dotknutých udalostí dôjde k naplneniu zákonných znakov trestného činu, je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a následne súdu vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť postupom podľa Trestného poriadku. Materiálny korektív, ktorý je v preskúmvanej veci daný stupňom spoločenskej nebezpečnosti (§ 3 ods. 1, 2, 4 Tr. zák. v znení účinnom pred 1. januárom 2006), je v prípade dotknutého činu nepochybne naplnený v intenzite charakteristickej pre trestný čin. To je predovšetkým určené výškou škody, ku spôsobeniu ktorej konanie obvineného smerovalo a ktorá je ako škoda veľkého rozsahu i okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby (§ 248 ods. 5, § 88 kvalifikačne použitého zákona).

Obvinený uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. bez toho, aby porušenie práva na obhajobu akýmkoľvek spôsobom odôvodnil.

V posudzovanom prípade je zrejmé, že dôvody dovolania obvineného Ing. T. W. splnené neboli, preto ho na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. musel dovolací súd odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.